

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 10. marts 2023
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Frederik Fog Samuelson
Sagsnr.: 2023-0030-8359
Dok.: 2734577

Besvarelse af spørgsmål nr. 274 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 274 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. februar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Sjúrdur Skaale (JF).

Peter Hummelgaard

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 274 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, om Retslægerådet tager hensyn til, at Færøerne er et andet og langt mindre land, som har en anden kultur og et andet kriminalitetsniveau end Danmark, når man behandler – og næsten konsekvent underkender – de anbefalinger om, at personer dømmes i forvaring, som fremsættes af den færøske psykiatriske institution, ”Psykiatrisk depilin”, idet Retslægerådet indtil 2022 konsekvent gik imod de anbefalinger om at dømme personer i forvaring, som blev fremsat af ”Psykiatrisk depilin” med den eneste undtagelse i 2022?”

Svar:

Muligheden for at idømme forvaring på Færøerne er reguleret i § 70 i den færøske straffelov. Det bemærkes, at Færøernes hjemmestyre har overtaget strafferetten som sagsområde.

Efter den færøske straffelovs § 70, stk. 1, kan en person idømmes forvaring, hvis (1) den pågældende findes skyldig i drab, røveri, voldtægt eller anden alvorlig sædelighedsforbrydelse, frihedsberøvelse, alvorlig voldsforbrydelse, trusler på livet eller brandstiftelse eller i forsøg på en af de nævnte forbrydelser, (2) det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den pågældendes person, herunder navnlig om tidligere kriminalitet, må antages, at den pågældende frembyder *nærliggende* fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og (3) anvendelse af forvaring i stedet for fængsel findes påkrævet for at forebygge denne fare.

Den færøske straffelovs § 70, stk. 2, indeholder en lempeligere adgang til at idømme forvaring ved voldtægt eller anden alvorlig sædelighedsforbrydelse eller i forsøg herpå. Betingelserne for idømmelse af forvaring efter stk. 2 er de samme som for stk. 1, dog således at det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den pågældendes person, herunder om tidligere kriminalitet, må antages, at den pågældende frembyder *væsentlig* fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed.

Bestemmelsen bygger på den tilsvarende bestemmelse i den danske straffelov. Det fremgår af Straffelovrådets betænkning nr. 667 af 1972 om de strafferetlige særforanstaltninger, som ligger til grund for den danske straffelovs § 70, at det med bestemmelsen er tilsigtet, at forvaring skal have et snævert anvendelsesområde, og at der skal sikres grundig prøvelse af betingelserne for anvendelsen heraf. Forvaring skal være påkrævet for at forebygge visse

former for alvorlig fare. Ved rettens bedømmelse heraf skal indgå oplysninger om den aktuelle kriminalitetstype og nærmere karakter samt oplysninger om gerningspersonens personlige forhold og tidligere kriminalitet (side 77). Endvidere fremgår det af betænkningen, at det i praksis må påregnes, at området for forvaring helt overvejende vil udgøres af tilfælde, hvor skønnet over en persons farlighed baseres på en kombination af oplysninger om kriminalitet begået af den pågældende og om dennes alvorlige karaktermæssige defekter (side 77).

For så vidt angår Retslægerådets praksis i straffesager om forvaring på Færøerne har Justitsministeriet til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Retslægerådet, der har oplyst følgende:

”Retslægerådets opgave er at afgive lægevidenskabelige og farmaceutiske skøn til offentlige myndigheder i sager om enkeltpersoners retsforhold, jf. § 1 i lov om Retslægerådet (lov nr. 60 af 25. marts 1961).

Anvendelse af forvaring kan ske ved grov personfarlig kriminalitet og ved grove seksualforbrydelser, hvis betingelserne i straffelovens § 70 er opfyldt. I de tilfælde, hvor anklagemyndigheden overvejer, om forvaring er påkrævet, anmoder de Retslægerådet om en lægefaglig udtalelse til brug for domstolenes behandling af sagen. Herefter tager domstolene som en del af retssagen mod den pågældende person stilling til, om forvaring er en egnet foranstaltning.

Når Retslægerådet foretager en vurdering af den pågældende persons farlighed, lægges der i høj grad vægt på mentalundersøgelsen. Den sigtedes farlighed forudsættes derfor nøje vurderet af den mentalobserverende overlæge. Ved sigtelser for seksualkriminalitet forudsættes det ligeledes, at der er foretaget grundig beskrivelse af sigtedes seksualitet, præferencer, eventuelle seksuelle afvigelser og en struktureret risikovurdering med særligt fokus på seksualkriminalitet.

Retslægerådet anser generelt risikovurderinger med skøn over langsigtet, fremtidig farlighed hos individuelle ikke-sindssyge lovovertrædere for vanskelige, og de er ofte behæftet med ikke ubetydelig usikkerhed. Farlighedsvurderinger hviler på et skøn, der sammenfatter lægefaglige såvel som mere almene forhold. De lægefaglige forhold omfatter især beskrivelse af afvigende personlighedstræk med en vurdering af psykologiske forsvarsmekanismer og reaktionsmåder, af tankeindhold, forestillinger og modforestillinger vedrørende det påsigtede som vold og/eller seksualkriminalitet. De almene forhold udgøres af en række kriminalitetsrelaterede, sociale og konkrete situationsrelaterede

omstændigheder, herunder helt elementære forhold som bolig-situation, kriminalitetsmiljø, forsørgelsessituation, støtte fra personlige og professionelle netværk samt evt. rusmiddel-misbrug. Oprensningen er ikke udtømmende. De almene forhold udgør sammenholdt med den strukturerede risikovurdering grundlaget for den samlede aktuelle og fremtidige farligheds-vurdering.

Farlighedsvurderingen skal altid foretages med udgangspunkt i den konkrete person og ikke relatere sig til andre personers farlighedsvurderinger. Retslægerådet tager således ikke særligt hensyn til, om den pågældende person er bosat på Færøerne eller i Danmark ved vurderingen af farlighed.

I perioden 2011-2022 har anklagemyndigheden ni gange anmodet Retslægerådet om en udtalelse om forvaring i sager omhandlende sigtede fra Færøerne.

I ovennævnte sager afgav Retslægerådet én udtalelse i 2011, én udtalelse i 2012, én udtalelse i 2015, én udtalelse i 2016, tre udtalelser i 2020, én udtalelse i 2021 og én udtalelse i 2022. Tre af udtalelserne vedrører den samme person, henholdsvis forelagt Retslægerådet i 2012, 2020 og 2022.

I de ni sager fandt Retslægerådet forvaring ”ikke påkrævet” i seks tilfælde, hvoraf rådet udtalte dissens i et af tilfældene. Retslægerådet fandt i de øvrige tre udtalelser, at forvaring var ”ikke med sikkerhed påkrævet” i ét tilfælde, ”med nogen sandsynlig påkrævet” i ét tilfælde, og ”med overvejende sandsynlighed påkrævet” i ét tilfælde.

Retslægerådet kan oplyse, at i seks af de nævnte udtalelser er mentalerklæringerne udfærdiget af speciallæger i psykiatri på Færøerne uden oplyst forbindelse til Psykiatrisk depilin. I to af de øvrige udtalelser er mentalerklæringerne udfærdiget af Psykiatrisk depilin. Mentalerklæringen anvendt i den niende udtalelse er udfærdiget af en dansk retspsykiatrisk afdeling.”